Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 52. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го БЕРЕЗНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 19, 1982 No. 52. VOL. LXXXIX.

СЕНАТОР ПАВЛО ЮЗИК ОТРИМАВ ПОЧЕСНИЙ ДОКТОРАТ УВУ

Мюнхен, Західня Німеччина. (Б.К. — У п'ятницю, 5-го березня ц.р., відбулася тут в авлі Українського Вільного Університету урочиста конвокація членів Сенату і Професорського збору УВУ при участі запрошених гостей, на якій здійснено урочистий акт промоції на почесного доктора УВУ сенатора Канади, проф. д-ра Павла Юзика. Серед присутніх учасників були чисельні представники української, німецької і польської громад, зокрема представники німецьких міністерств та наукових кіл, а також українских суспільно-громадських установ та організацій. Були теж і недавні почесні доктори з терену Німеччини.

Сен. П. Юзик прибув до Мюнхену з Канади разом із своєю дружиною Марією, що бажала в цей особливий день бути разом з мужем. Приїхав рівнож з ЗСА проф. д-р Петро Гой, голова Фундації УВУ, а цим разом речник-спонсор почесного доктора.

Нового почесного доктора УВУ, за традицією, представив ректор проф. д-р Володимир Янів, привітавши при цьому українською та німецькою мовами гостей, серед яких були: представник федерального уряду в Бонні Г. Фукс, д-р Г. Вакербавер з баварської державної канцелярії, М. Гіммер з баварського міністерства праці. Наукові німецькі кола репрезентував директор Угорського інституту і водночас член Наукової Ради Дому Української Науки доц. д-р Г. Глясль. З почесних докторів УВУ були д-р Г. Лінг та д-р Р. Зойферт. З польської колонії — д-р А.М. Дальковскі і М. Літвіняк.

Сен. Павло Юзик

З українських приватних гостей треба відзначити президента УНР Миколу Лівицького, мґра Антона Мельника, голову ЦПУЕН, о. архипресвітера П. Дубицького (УАПЦ), о. канцлера С. Дмитришина (УКЦ), д-ра Анатолія Фіголя (НТШ), проф. І. Майстренка (УТГІ), проф. В. Кальваровського (УПСО), мґр Дарію Ребет і д-ра Я. Маковецького.

У своєму слові д-р Янів наголосив, що рішенням Сенату і Ради філософічного факультету було постановлено минулого року в 60-ліття УВУ надати почесний докторат сен. П. Юзикові, як українцеві з Канади, видатному науковцеві і політичному діячеві. Це тим більше, що ювілей УВУ сплівся з ювілеєм 90-ліття перших поселень українців в Канаді, що й надало цій даті особливого значення, а це зокрема, коли врахувати заслуги сенатора як речника меншинних спільнот в Канаді, в тому і української. Сен. П. Юзик своєю діяльністю значно причинився до встановлення в Канаді концепції багатокультурности.

(Продовження на ст. 4)

До патріяршого архіву передано документи про звільнення Патріярха

Рим, Італія (С.Б.). — Тут в рамках урочистостей відзначування 90-ліття народин і 65-ліття священства Патріярха Йосифа Сліпого, Святослава Жуковська, дружина д-ра Антона Жуковського, відбула подорож — прощу до Риму, щоб між іншим також передати понад 200 оригінальних документів про звільнення Патріярха Йосифа Сліпого зі Сибіру для збереження їх в патріяршім архіві.

Потреба передачі тих документів була конечна також з тих причин, що досі не раз появляються в українській пресі невірні інформації про цю справу.

Як відомо, справу оборone Українських Церков і справу звільнення Патріярха Йосифа розпочав д-р А. Жуковський як голова стейтової філії УККА в Північній Дакоті ще в 1962 році. Д-р Жуковський домігся, що сенатор Милтон Р. Янґ і конґресмен Ден Шорт внесли в Сенаті і в Палаті Репрезентантів ЗСА ідентичні резолюції в справі Патріярха Йосифа. Коли по довших заходах були вигляди, що Сенат ЗСА їх ухвалить, щойно тоді справу Патріярха Йосифа запропоновано президентові Джанові Кенеді, який на пропозицію сен. Янґа вислав від себе Нормана Казинса, редактора „Сатердей Рів'ю" з Ню Йорку, до Папи Івана XXIII з проханням, щоби той вислав його до Хрущова.

Отже резолюції внесені завдяки старанням д-ра Жуковського були тим поштовхом так для президента Кенеді, як також для Папи Івана XXIII до дипломатичних заходів перед совєтськими властями про звільнення Йосифа Сліпого з неволі. Треба підкреслити, що українські організації і поодинокі особи започаткували і старалися про звільнення Патріярха, яке увінчалося успіхом.

Жидівська організація вирізнює українського юнака

Квінс, Н.Й. — Тут, у неділю, 14-го березня ц.р., в приміщеннях Квінс коледжу відбулося наділення щорічних нагород жидівською організацією Б'най Б'ріт за найкращий плякат, що закликає людей до братерства і співжиття.

У цьогорічному конкурсі взяли участь 22 публічні й католицькі середні школи Квінсу, а першу нагороду отримав Тарас Певний, учень середньої школи Рассел Сейдж у Форрест Гиллс, Н.Й. У грамоті отриманій українським юнаком сказано, що вона є свідоцтвом признання за його зусилля і досягненя для закріплення демократії, поліпшення взаємного розуміння і кращого відношення поміж людьми.

Б'най Б'ріт є найстаршою і найбільшою жидівською організацією на світі. Заснована в 1843 році в Ню Йорку, протягом понад 100-літньої діяльности Б'най Б'ріт здобула загальне признання за філантропічну діяльність, особливо в галузі оборони людських прав, чим займається окремий відділ організації Ліґа проти знеславлення. Властне спонзором виставки плякатів була ця Ліґа, яка вже раніше, 17-го лютого ц.р. нагородила Т.Певного першою нагородою, тоді ще в рамках середньої школи, яку він відвідує. Надання першої нагороди українському юнакові на виставці ширшого розміру вказує на щире бажання братерства і співжиття виявлене жидівською організацією. Т. Певний є учнем 8-ої кляси Школи Українознавства і 9-го куреня Уладу Пластових Юнаків у Ню Йорку. Тарас є теж членом 25-го Відділу УНСоюзу.

Південні африканці розгромили великий табір партизан

Ошакаті, Намібія. — Тут у військовій базі південноафриканських військ, їхній командир, ген. Чарлз Ллойд мав зустріч зі спеціяльно привезеними репортерами пресових агентств і інших засобів масової інформації й подав їм ближчі дані про рейд одного з його відділів на терен Анґолі, на великий табір партизан СВАПО.

СВАПО, політична партизанська організація, яка визнана ОН як репрезентант населення Намібії (Південньозахідної Африки) веде при підтримці Анґолі, Совєтського Союзу та його сателітів збройну боротьбу. Для баз, вишколу й підготови нападів на терен Намібії вона має до диспозиції територію та різні допоміжні засоби Анґолі. Останньо розвідка Південноафриканської республіки виявила, що партизани СВАПО готують великий напад на Намібію, яка є під мілітарною охороною Південної Африки. Ген. Ллойд дістав наказ унешкідливити випадову базу партизан, яка містилася в долині Камбено, 14 миль всередині Анґолі. А спеціяльний відділ чорних південноафриканських вояків на чолі з капітаном Джаном Гоґард дістав доручення виконати те завдання. Відділ складався з 45 бійців спеціяльної антитерористичної й антипартизанської формації. При помочі ґелікоптерів південноафриканський відділ заскочив несподівано партизанів, які, як виявилося, чисельно на багато переважали атакуючих. Одначе несподіванка атаки, добрий вишкіл і відповідна бойова тактика та модерна зброя дали перевагу атакуючим. Вони в короткому часі зломили опір партизанів, а тоді перейшли до очищувальної акції.

На полі бою залишилося 201 вбитих партизан, численні поранені й небагато врятувалося втечею. Всю зброю й майно партизанів захопили південні африканці, які все це перевезли до своєї бази в Ошакаті, а поранених до військових шпиталів. Південноафриканці мали тільки трьох людей вбитими.

Південноафриканське командування перевезло репортерів на місце зруйнованого табору негайно після акції, коли ще навіть не були поховані тіла вбитих. На місці лежала порозкидана зброя різного походження, а в першу чергу з СССР. Серед тієї зброї були совєтські ракети типів САМ-6 і САМ-7. Магазини харчів в скалах виявили наявність консерв з різних країн включно із Совєтським Союзом, Францією, Данією та деякими африканськими країнами.

Ген. Ллойд, у своєму звіті для світових засобів масової інформації, подав ближчі дані про ситуацію, в якій СВАПО плянувала великий напад. В імені свого уряду він висловив обурення й протест проти того, що в той час, коли керівні чинники СВАПО вели політичні розмови з урядом Південної Африки й адміністрацією Намібії в справі надання повної державної суверенности Намібії, вони одночасно при підтримці Москви організували й підготовляли масивний напад на Намібію, який міг би був закінчитися великими жертвами серед населення тієї країни. Він також подав, що емісари СССР роблять все можливе, щоб не допустити до мирної полагоди тієї справи. Їм у тому помагає кубинський експедиційний корпус на терені Анґолі та комуністичний уряд Анґолі.

ЗСА допомагають опозиції в Ірані

Вашінґтон. — З компетентних джерел у Вашінґтоні інформують, що урядові чинники ЗСА допомагають мільйонами долярів та іншими засобами опозиції в Ірані, яка веде підпільну революційну боротьбу проти режиму аятолли Хомейні. В той самий час цілий ряд держав на чолі з СССР, а між ними також Ізраїль, постачають всяку зброю Іранові, включно з артилерією,

Вашінґтон має на руках незаперечні докази, що Москва щораз більше допомагає режимові аятолли Хомейні й у слід за тим проникає щораз поважніше в усі ділянки життя. Москва навіть цього не скриває, але навпаки в додатку до різнобічного проникання в нутро Ірану совєтське командування сконцентрувало 24 дивізії на кордоні Ірану й постійно підсилює їх бойову готовість. Таким чином Москва, користуючись трьома головними каналами зміцнює свою присутність в Ірані, чим вона значно перевищує впливи всіх інших закордонних чинників у тій країні. Совєтський Союз послуговується для цього комуністичною партією Ірану, Тудег, яка підтримує ісламський режим і проникає в його ряди. Комуністи Ірану з партії Тудег, навіть беруть активну участь у поборюванні тих лівих угрупувань в Ірані, які є проти Хомейні. Рівнобіжно з тим Совєтський Союз через бойові ліві угрупування проник в ряди ісламських фанатиків і ісламських ґвардійців і творить у них власні бойові ядра. Політичними й іншими зв'язками та матеріяльною допомогою і допомогою в людях Москва прив'язує до себе режим Хомейні та проникає в збройні іранські сили.

В обличчі тих наглядних фактів Вашінґтон рішив розпочати допомогу революційним угрупуванням, які зі закордону діють на терені Ірану. Йдеться про праві, монархічні угрупування, які у великій мірі складаються з колишніх військовиків, як і проліві національно-революційні групи, такі як Муджагедін-е-Хальк. Муджагедін - е - Хальк донедавна була керована з Франції, але тепер її керівництво переноситься ближче до Ірану, в першу чергу до Туреччини. В Туреччині також оперують інші революційні осередки та монархісти. Згідно з американськими джерелами досі фінансова допомога ЗСА осягнула суму декількох мільйонів долярів.

Постачання зброї із закордону для режиму аятолли Хомейні прибрало поважні розміри не лише з огляду на війну з Іраком, але також через постійне ослаблювання режиму й наближування критичної ситуації, в якій прийде до поважніших силових зударів, а в слід за тим і силових розв'язок. Хто матиме найбільшу силу в людях і зброї до своєї диспозиції, той матиме найбільші вигляди на перемогу.

В теперішньому стані найбільшими силами розпоряджає Совєтський Союз. Він має не лише свою безпосередню п'яту колону в комуністичній партії Тудег, яка підпорядкована Москві, але також поважні впливи серед ісламських бойових груп, а з другого боку в уряді Ірану. Москва допомагає в розбудові апарату безпеки Ірану, постачає зброю збройним силам та робить заходи, щоб вислати до іранських збройних сил своїх інструкторів. Крім цього довга границя між СССР і Іраном облегчує всі форми тайного проникання, а в потребі — відкритого вступу до Ірану совєтських збройних сил. **Окупація совєтськими збройними силами Афганістану продовжила кордон СССР з Іраном та уможливила йому з різних напрямків проникати в Іран.**

Група совєтських генералів прибула до Індії

Ню Делі, Індія. — При відлеті міністра оборони і маршала СССР Дімітрія Устінова до Індії прощала його вся совєтська верхівка, яка таким чином хотіла підкреслити вагу тієї поїздки. Іншим моментом, який вказує на вагу тієї поїздки для Москви є число генералів та високих старшин, які є в антуражі Устінова, бо їх є аж 16.

З Устіновим прибули шеф усіх совєтських морських збройних сил Серґєй Ґоршков, адмірал фльоти, який впродовж десятків років на пості головного командира совєтських морських сил розбудував їх і зміцнив до крайніх меж; Павел Кутахов; маршал Совєтського Союзу і командир військового летунства й інші керівники найважливіших родів зброї та ділянок воєнної підготови. Відвідини такої високої ранґи генералів звичайно попереджує військовий союз, або спільні збройні виступи. Індійська публічна опінія й багато високих державних урядників заскочені тим несподіваним наїздом совєтських військовиків.

Завдання, що їх має виконати військова делеґація, йдуть у різних напрямах. Москві передусім йдеться про міцніше зв'язання Індії з Совєтським Союзом в спільних військових плянах для акцій, чи протиакцій на Середньому Сході та в обширі Індійського океану. Згідно з опінією військових спостерігачів і аналітиків зближається момент, коли режим, встановлений аятоллою Хомейні, заломиться з приводу його смерти, або з інших причин і питання, що має бути далі, стане відкритим. Москва зовсім не скривається зі своїми плянами поширити свої впливи на той терен. ЗСА і їхні союзники протиставляться тому всіми можливими засобами, але Москва має рішучі й всебічні переваги в Ірані й на кордонах Ірану, який вона майже оточує. Іншим питанням є совєтські збройні акції в Афганістані. У світ почали проникати вістки, які вказують, що Совєтський Союз готується до остаточної розв'язки афганського питання, тобто до тотального підкорення Афганістану своїй волі. В обидвох випадках Москва потребує принаймні прихильної до неї невтральности з боку Індії.

Індіра Ґанді, прем'єр Індії, вже раніше почала дозброювати Індію, щоб у недалеких неспокійних часах не бути безборонними. Але у відрізненні від попередніх мілітарних замовлень, які вона полагоджувала в Москві, тепер вона звернулася до Франції, Західньої Німеччини та Великої Британії й там поробила замовлення на літаки, кораблі, танки та електронічне улаштування, потрібне для ведення модерної війни. Москва, як подає світова преса, намагається припинити ті заходи прем'єра Ґанді й знову повністю повернути її в орбіту совєтської політики. Міністер закордонних справ Індії П.В.Нарасімга Рао так оцінив ту ситуацію: „Росіяни грають зі своєю візитою в Індії дуже грубовато. Зовсім очевидно вони пробують втримати пріоритет як доставець зброї до Індії. Але ми їм рішуче вияснили, що нам замало відношення продавець-покупець, ми також хочемо виробляти самі літаки типу МІҐ-23, али вони з тим протягають. Наша постійна залежність від совєтських достав зброї руйнує наш статус в світі неприділених держав". Власне таку індійську поставу має за ціль переломити делеґація Устінова та залежність Індії від Москви, про які говорить міністер Рао, скріпити й утривалити.

ПОСИЛЮЮТЬ АТАКИ НА „СОЛІДАРНІСТЬ"

Варшава, Польща. — Армійська газета в Польщі „Жолнєж Вольносьці" й інші засоби масової інформації, зокрема радіо і телевізія, знову розпочали неперебірчиву атаку на польську вільну профспілку „Солідарність", яка, як відомо, не діє тепер офіційно після проголошення прем'єром Войцєхом Ярузельським воєнного стану в Польщі, а її лідери, включно з Лєхом Валєнсою, перебувають у в'язницях, або в ізоляційних таборах.

Названа газета у своєму виданні з 16-го березня ц.р. пише, що вільна профспілка була насичена закордонними аґентами, які, мовляв, намагалися скерувати польську закордонну політику на інші рейки і притемнити позитивне значення соціялістичної системи. „Жолнєж Вольносьці" покликається на існування відповідної „документації" в тій справі, яка доказує, що лідери „Солідарности" намагалися знаходити підтримку в багатьох країнах Заходу, а за це вони обіцяли їм скеровувати працю профспілки в бажаному для Заходу напрямку. „Польський уряд, — пише газета, — має достовірні докази на те, що керівники „Солідарности" вдержували зв'язок із західніми аґентурними центрами, які в свою чергу постачали їх різними інформаціями здобутими шляхом шпигунства". Польські офіційні інформаційні центри не вагаються навіть пов'язувати керівників „Солідарности" з НАТО, яке, на їхню думку було зацікавлене „підривною працею в Польщі".

Коменатор польського радіо у Варшаві заатакував також американську місію, яка під керівництвом заступника державного секретаря для справ безпеки Джеймса Баклі веде тепер переговори з урядами европейських країн, про збільшення санкцій проти Польщі і Совєтського Союзу. Після короткої зупинки і переговорів в Бонні, комісія відвідає ще Париж, Брюссель, Рим і Лондон. Найбільш „неуступчивим" у тій справі виявився соціялістичний канцлер Західньої Німеччини Гельмут Шмідт, який заявив кореспондентам, що, не зважаючи на те скільки буде балаканини про санкції і будову газопроводу із сибіру до Західньої Европи, Німеччина не зреґнує зі своїх дотеперішніх плянів.

У Вашінґтоні, президент Роналд Реґен покищо здержав збільшення санкцій супроти СССР і Польщі, аж до повороту комісії Баклі з Европи. У зв'язку з впертістю німців і застереженнями французів, як також нерішучістю багатьох інших европейських держав, в ЗСА чимраз сильнішою стає група американських ізоляціоністів, які домагаються „покарання" Европи і відтягнення з її теренів американських військових частин.

У світі

УРЯД ЦЕНТРАЛЬНОЇ АФРИКАНСЬКОЇ Республіки, яка донедавна називалася Центральна Африканська Імперія, а володів у ній „імператор" Жан-Бедель Бокасса, повідомив, що йому вдалося викрити й зліквідувати державний переворот. „Імператор" Бокасса вславився був тим, що свою „коронацію" він перевів на взір коронації на цісаря Наполеона І, навіть трон свій казав зробити як копію трону Наполеона та привіз з Европи сотню білих арабських коней і найкращих їздців для прикрашення „імперської паради". Вся та забава коштувала державі цілорічний прихід з усіх податків і данин. „Імператора" Бокассу скинув його кузен Давид Дацко, якого потім скинула група військовиків. В тій державі перебуває континґент французького війська, який має наказ не встрявати у внутрішні справи, а тим більше не підтримувати різні партії. Завдяки тому перевороти й контрперевороти є в постійному організаційному, або плянувальному стані. Після урядового повідомлення про невдалий переворот президент республіки повідомив по тому самому радіо, що перевороту не було, все спокійно, а тільки кілька сотень місцевих вояків здезертирували зі зброєю та всім бойовим вирядом, а інші побилися між собою.

ДВОХ АНГЛІЙЦІВ, ЯКІ ВИБРАЛИСЯ В ДОРОГУ довкола світу через обидві півкулі, щасливим випадком уникнули смерти. Вони їдуть на відповідному снігоавтомобілі — сновмобіл — через вічні льоди, які змінюють свою конфіґурацію, уклад тощо. Дуже часто довкруги них панує мряка, через яку не бачить людське око, ані якої не можна проникнути ніякими далековидами. В часі такої їзди перед ними нагло відкрилася бездонна щілина аж до водного плеса з високими й рівними стінами, яких в ніякому разі не можна б було здобути. В останньому моменті баронет Ранолф Фієнс, який є лідером тієї ескапади й фінансує її, зіскочив з машини й врятував себе, ладунок та машину, без якої вони пропали б серед тих снігів і лютих морозів. Після вдачного рятунку подорожні нав'язали радіоконтакт із своїм відборчим пунктом і повідомили про інцидент. На запит, чи вони продовжуватимуть ту вийнятково небезпечну подорож, обидва вони відповіли: „Небезпеки є такі неймовірно великі й часті, що варто ризикувати".

АФГАНСЬКІ КОМУНІСТИ З ДВОХ РІЗНИХ ПАРТІЙ, які завжди ворогували між собою й поборювали себе, не раз навіть збройно, закінчили свій партійний конґрес. На конґресі було 841 делеґатів. У висліді конґресу формально вдалося створити один спільний провід. Конґрес підтримав політику президента Бабрака Кармаля та схвалив проводжену чистку й доручив її продовжувати „аж до переможного кінця". Закордонні репортери передбачують, що власне та чистка буде одною з причин дальшої боротьби всередині партії. Бо вже дотепер ясно, що одна й друга сторона використовують чистку для того, щоб позбутися своїх групових противників. На конґресі президент Кармаль заповів, що ні уряд, ні комуністична партія не встряватимуть в релігійне життя й мулли можуть вести свої справи, як хотять, тільки не можуть встрявати в державні й політичні питання. Конґрес відбувся в строгих конспіративних умовах, ніколи в часі його тривання не було подано, де він міститься, який є склад президії тощо.

В Америці

ЗАСТУПНИК ГУБЕРНАТОРА НЮЙОРКСЬКОГО стейту Маріо Квомо зголосив офіційно свою кандидатуру на губернатора у виборах цієї осені, якщо він здобуде номінацію Демократичної партії стейту. Чималим конкурентом для Квомо являється теперішній посадник Ню Йорку Едвард Кач, але теперішній заступник надіється на підтримку Ліберальної партії, яка, хоч невелика, дуже часто є тією рішальною силою під час номінації і у передвиборах. Як відомо, посадник Кач не знайшов зрозуміння у керівників Ліберальної партії, яка вважає його консервативним демократом, який, до речі, є великим прихильником введення смертної кари за великі злочини і за вбивство поліціянтів, а Квомо, навпаки, іде слідами свого „шефа", теперішнього губернатора Гю Кері, який кількакратно накладав вето на вже схвалений законопроєкт кари смерти в стейті.

МІСЬКА РАДА МІСТЕЧКА КЕННІСО В ДЖОРДЖІЇ прийняла постанову, що кожний голова родини у цьому містечку повинен мати вогнепальну зброю і амуніцію та вміти нею володіти. Посадник міста Дарвин Пирді заявив, що ці „протизаходи" стали необхідними для безпеки мешканців цього містечка. Він не думає, що у висліді цієї постанови збільшиться число злочинів, чи хочби смертних випадків, хоч переконаний, що сильно зменшиться число грабіжників, вбивць та інших злочинців. Якщо хто не бажає мати в себе зброю, за це не буде жадної кари. Декрет міської ради поступить в силу 24-го березня ц.р. Від цієї постанови звільнені особи хворі, фізично упосліджені і ті, які з релігійних причин не беруть в руки зброї. Ця постанова є протилежною до такої ж постанови іншої місцевости у Мортон Ґров, Іллиной, шериф якої поставив вимогу, щоб кожний, хто має будь-яку зброю негайно здав її до поліції. Цивілізована спільнота, на думку шерифа, повинна розраховувати на охорону судівництва, поліції, законодавства тощо, а не особисто вдаватись до зброї. „Говорити громадянам, що вони повинні бути озброєні, означає, на мою думку, що американська спільнота знаходиться в клопоті", — заявив заступник адміністратора цієї місцевости Джеймс Словн.

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ В НЮПОРТІ, РОВД АЙЛЕНД, визнала винним Клавса фон Бюлова за спробу вбивства своєї дружини при допомозі впорскнення в жилу інсуліни, в наслідок чого вона втратила свідомість і в такому стані перебуває до сьогодні в одному із шпиталів Нюпорту. Цей, мабуть найдовший процес в історії міста, викликав живий відгук не тільки серед мешканців Нюпорту, але також в цілій країні, а про його перебіг інформували систематично майже всі засоби масової інформації. Клавс фон Бюлов покищо перебуває на волі за кавцію 100,000 долярів, але коли суддя проголосить вирок він буде змушений розпочати в'язничну кару. Оборонець фон Бюлова, 55-річного аристократа народженого в Данії, заявив кореспондентам, що він внесе відклик до вищої судової інстанції. Прокуратор Деннис Робертс домагається найвищого виміру кари за такі злочини, тобто 20 років за кожне обвинувачення. Якщо дружина фон Бюлова помре, — як це передбачують лікарі, — то його можуть судити ще раз — за вбивство.

ЕКОНОМІЧНІ СПЕЦІЯЛІСТИ ЗАТРИВОЖЕНІ катастрофальним спадом запотребувань на американські автомобілі, що у свою чергу створить дуже трудну дилему для робітників автомобільної індустрії. За перших 10 днів березня ц.р., продаж автомобілів усіх п'ятьох американських компаній знову спав на 13,5 відсотка у порівнянні з таким же періодом в минулому році. Не зважаючи на виплачувані покупцям бонуси, американці все таки купують багато закордонних автомобілів, які є не тільки дешевші, але також сильніші і якосно кращі. Найбільше потерпіла компанія Амерікен Моторс, понизивши свою продукцію аж на 40 відсотків за останні два роки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За спільний фронт

Президент Франції Франсуа Міттеран відбув особливу одноденну поїздку до Вашінґтону. Вранці, в п'ятницю, 12-го березня він прилетів до Вашінґтону пасажирським літаком „Конкорд" разом з іншими пасажирами, а вже того ж самого вечора відлетів назад до Франції знову же звичайним пасажирським літаком Ер Франс.

У товаристві президента Міттерана було тільки декількох дорадників і охорона. Серед дорадників, на першому місці міністер закордонних справ Франції Кльод Чейсон. Міттеран відбув коло чотирогодинні розмови з президентом Роналдом Реґеном, а також з іншими ключовими особами американської політики. Особливість поїздки президента Міттерана підкреслює її особливу вагу.

У програмі розмов обидвох президентів була світова політика і економіка обидвох урядів. Політична проблематика, що її обговорили обидва президенти зі своїми співробітниками обіймає такі ключові, під сучасну пору, питання: відносини Заходу зі Совєтським Союзом і його сателітами, положення на Близькому Сході, де перед декількома днями побував президент Міттеран, складаючи тільки державну візиту в Ізраїлі, внутрішні й зовнішні конфлікти в Середній Америці та Караїбському обширі, накінець стосунки ЗСА з їхніми европейськими альянтами. Всі ті проблеми знайшлися у дуже критичному стані й вимагають якнайшвидшої розв'язки, щоб не постали нові комплікації, або нові конфлікти. В деяких питаннях уряди ЗСА і Франції дуже близькі у своїй поставі, в інших — між ними велике розходження.

Найбільш протилежні позиції вони займають в справі Середньої і взагалі Латинської Америки. Політика Франції в тому обширі побудована на двох підставових елементах: соціялізмі, який є тепер владною доктриною у Франції та ілюзіях, що існують можливості — політичними розмовами з наступаючими комуністичними партіями і їхніми лівими союзниками, за якими стоїть Совєтський Союз, добитися тривалих і для всіх заінтересованих сторін задовільних вислідів. Політика світових соціялістів на тому відтинку, а в тому також соціялістичного уряду Франції, на думку передових політичних коментаторів та аналітиків, є фактично капітулянтством перед аґресією СССР і його сателітів. І тому саме в цій ділянці обидва президенти мали важке завдання перед собою узгіднити свої такі різні погляди.

До узгіднення не дійшло, бо й не могло дійти. У президента Реґена був життєвий реалізм загострений довгорічним життєвим досвідом з обсервації поступування червоної Москви, а особливо її брутальної імперіялістичної і народовбивчої політики останніх років, у президента Міттерана були ілюзії, бажання, що заступають думку й соціялістичне доктринерство. Але, не зважаючи на це, обидва вони залишилися не лише союзниками, але й приятелями. Бо один і другий знає, що бажання Москви підкорити собі світ є очевидне й незмінне й вони можуть розходитися в виборі метод, але не в принципі, що Москві треба протиставитися.

Американські засоби масової інформації не подали нічого точнішого про ту ширшу тему, що є сьогодні тлом для всіх інших політичних питань, а саме відношення Схід-Захід. Це зовсім не значить, що обидва достойники про цю справу не говорили. Говорили, бо не говорити про неї сьогодні не можна, але видно говорили таке, що краще, як про нього буде якнайменше в пресі та в інших засобах масової інформації. Совєтська преса трубить на всі сторони світу, що ЗСА і конкретно президент Реґен підготовляє війну. Президент Міттеран відлетів додому глибоко впевнений, що Америка зробить усе можливе, щоб до війни не допустити. А з французького досвіду з-перед Другої світової війни він знає, що війну приготовляють не ті, що скріплюють свою оборонну міць, а ті, що про неї забувають. І Гітлер ніколи не напав би на Францію та інші країни 1939 року, якщо б знав, що вони готові й він в ніякому разі війни не виграє. Сьогодні те саме. Тільки сила, велика збройна сила й готовість ужити її стримає Москву від нападу.

У господарських справах позиції обидвох лідерів різні. Міттеран-соціяліст клав наголос на суспільну власність і суспільну ініціятиву, Реґен-прихильник вільної господарки ставив на те місце людину-підприємця. Але в одному вони сходилися, а саме що завданням господарської активности є поширювати добробут серед людей, серед населення в своїх країнах, та поза кордонами. І тому президент Міттеран з таким признанням висловився про „Маршал плян для Середньої Америки", який Уряд ЗСА виготовив останньо.

Ми не знаємо, наскільки відповідає правді твердження найближчого співробітника президента Міттерана, міністра закордонних справ Франції Кльода Чейсона при відлеті з Вашінґтону, що „в усіх фундаментальних справах є порозуміння", але ми є впевнені, що обидва президенти роз'їхалися докладно поінформовані про свої позиції та свідомі, що Захід — це є велика спільна цінність, що його народи пов'язані своєю долею й своєю творчістю та що вони мусять боронити своє майбутнє спільними, об'єднаними силами та спільним фронтом.

Любомир Павлович

УКРАЇНСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО — ЙОГО НЕДОЛІКИ І ПОТРЕБИ.

Ніхто не може оспорювати факту, що роля українського шкільництва у вихованні нашої молоді в національному дусі й закріпленні українства є одним з найважливіших чинників у збереженні національно-етнічної тотожности нашої молоді в країнах наших поселень. Однак, хоча в обличчі наших пекучих потреб і завдань виникала в минулому і виникає сьогодні потреба зрозуміння і доцільности створення відповідних обставин, які сприяли б його впорядкуванні і розвиткові, на превеликий жаль, усякі наші намагання на цьому відтинку не увінчалися такими успіхами яких ми собі бажали б. Українське шкільництво за межами України, як в ЗСА так і в інших країнах наших поселень, перебуває у відносно незадовільному стані хоча потреба впорядкування цієї так важливої ділянки — це нагальна конечність.

Мабуть, одним з найбільш промовистих і переконуючих свідоцтв незадовільного стану цієї ділянки — це не тільки часті нарікання у нашій пресі, але впоряд часті освітні конференції, які намагаються насвітлити не тільки усі недоліки, труднощі і проблеми, але й потребу впорядкування української освіти взагалі. Минулого року відбулась одна з таких освітніх конференцій у Европі, в якій брали участь численні представники українського доповнюючого шкільництва з різних країн Европи, в тому зі ЗСА й Канади. Метою цієї конференції саме було обговорення недоліків, проблем і труднощів не тільки у сфері нашого доповнюючого шкільництва, але і потреби впорядкування українського шкільництва взагалі.

В загальному підтверджено, що українське шкільництво, як доповнюче так і цілоденне перебуває в незадовільному стані, а в результаті цього українська молодь не отримує належної національної освіти. За словами одного діяча і учасника цієї конференції – „це явна капітуляція української еміграції в ділянці шкільництва".

Беручи повище під увагу, вважаю доцільним і конечним обмежити та зосередити нашу увагу на стані нашого шкільництва на терені ЗСА, а передусім на статистичних даних, які вказують нам як представляється ця ділянка. Найбільш промовисте свідоцтво — це ті статистичні дані, які вказують нам, як представляється фреквенція нашої молоді в нашому цілоденному і доповнюючому шкільництві на терені ЗСА. Отож коли поглянемо на статистичні дані з 1967 року, то бачимо що в тому часі на приблизно 1,5 мільйона українців в ЗСА, у всіх українських школах ЗСА навчалось близько 25,000 учнів. Однак, вже в роках 1975-1976 у всіх родах українських шкіл навчалось тільки 14,484 учнів. З цього числа 10,091 української молоді учащало до всіх родів українських католицьких шкіл, 893 учнів до українських шкіл при парафіях УАПЦ та згідно з Бюлетенем Шкільної Ради УККА, в роках 1975-1976 у школах українознавства було всього 3,500 учнів.

Хоча статистичні дані сучасного стану фреквенції нашої молоді нам не доступні, можна проте ствердити, що число української молоді, яка навчається у всіх родах цілоденного і доповнюючого шкільництва у ЗСА зменшується з кожним роком і не краще представляється і буде представлятися в майбутньому. Коли до незадовільного стану фреквенції нашої молоді додамо різні труднощі і ускладнення в загальній структурі нашого шкільництва, відсутність уніформної програми навчання, відсутність єдиного координаційного чи керівного центру, а передусім відсутність зрозуміння і доцільности створення відповідних обставин нашою зорганізованою спільнотою, які в обличчі усіх існуючих трудноців сприяли б розвиткові нашого шкільницт-

(Продоження на ст. 4)

Олексій Журба

Як писати допис?

Хотів би одразу, поки ви ще не заглибились у вивчення моєї фундаментальної праці, категорично попередити, що передруковувати, цитувати, як усно так і письмово, використовувати у наукових працях та трактатах на аналогічні теми — заборонено. Ця перлина зареєстрована у Конгресовій бібліотеці і охороняється всіма законами „Копірайту" ЗСА.

Всі, хто хотів би мати копію авторського варіянту для щоденного користування чи використовування в своїх працях (цілком або частково), може звернутися на адресу: Олексій Журба, 777 Гуляйполе-вулиця, Свищевітер Тавн, апартмент той, що зліва, Стейт Недоля. Гроші, вислані на придбання манускрипту, відтягаються від податку. Приймаються доляри, крайцери, ліри, крони, драхми, злоті (всі грошові знаки — крім совєтських рублів).

Використовуючи багатотомні фоліянти як клясиків різних історичних епох, так і сучасних — видатних і маловідомих, також багаторічну діяльність автора, якоже і спостереження за майстрами цього жанру, дало мені можливість зібрати гору матеріялу для створення цього архиважливого твору людського генія.

Я не претендую на всебічність розкриття суті питання, але все нижче подане, вважаючи на оригінальність, свіжість, наукову екстраваґантність і своєчасність, може вживатися, як догма.

Матеріял подається не в абетковому порядку, а в порядку розглядання питань побудови жанру „Допис".

1. Допис до газети не може бути довгим за розміром. Це істина. Але при написанні його, автор повинен знати, що продукт його творчости проходить через руки багатьох осіб: головного редактора, менше головних редакторів, складачів, коректорів тощо. І кожен з них відтягає кусень вистражданого вами тексту.

Складач — через свою мрійливість, загубить кілька рядків. Ломщик, — звільнюючи місце для екстраважливого оголошення, відітне добрий шмат. Редактор має свій стиль і напрямок думок, відмінний від вашого. Отже, вважаючи на це, дайте можливість всім переліченим задовольнити своє еґо.

Напочатку, коли жар творчости тільки зажеврів, дайте йому розгорітися; і коли вже запалахає, — виплесніть його на папір, враховуючи сверблячку творчости інших. Але підтримайте горіння доти, щоб після запопадливої праці „пожежників"-редакторів, якісь головешки вашого допису ще лишилися.

2. Необхідно, щоб допис був дійовий. Для цього рекомендую вживати тільки дієслова. Від цього він стане монолітнішим, активнішим, цілеспрямованішим, дійовитішим. Забудьте займенники, прикметники, іменники, різні мовні звороти, прикрашальні слова і т. п. Усе підпорядкується дієслову. Допис мусить бути гострий і разючий, як спис, і мусить мати такий вигляд: (візьміть за основу): Прийшли. Сіли. Почали. Прочитали. Дискутували. Проголосували. Побилися. З'їли. Випили. Розійшлися. — Як бачите: гострота, лаконізм, стислість — сестра таланту.

3. Щодо ідеї. Ідея мусить бути. Якщо її нема — вигадайте її. Якщо ви не в змозі або кебети не вистачає, — залишіть це редакторам: вони видумають. Навіть якщо її і потім не буде — не сумуйте! Головне, щоб ви і редактор думали, що вона є. Так і ви і редактор самоупевнитесь в її присутності. І вона почне існувати, але тільки в ваших уявах. Інші, які прочитають, будуть думати, що ідея настільки тонка і так глибоко захована у підтексті, що вони її і не второпають. А може вона взагалі не потрібна?..

4. Тема допису. Це головне, якщо не найважливіше! Теми можуть бути різні: „Погода в Африці", „Комунізм і болотна комашка", „Вплив суховіїв пустелі Неґев на зміну партійного кабінету СССР", „Вплив фльори і фавни Атлантійського океану на проростання зерна Марксового Капіталу" і багато інших. Але головне в цьому питанні — зуби. Беріть тему, яка вам по зубах. Не намагайтеся розгризти горішка, який вам не до шмиги. Необережне і неохайне ставлення до цього пункту може викликати комічні, я би сказав, трагічні інциденти. Будьте уважні! Бережіть свої зуби, навіть, якщо вони ваші власні, а не куплені.

5. Побудова речення „Допису" має не абияке значення. Слідкуйте за тим, щоб речення не було великим (довгим), бо головний редактор не кохається в цьому. Він — за коротке речення з трьох-чотирьох слів. Можна з двох, але краще з одного. Тоді воно конденсує в собі силу відредаґованих. Не панікуйте. Ці, на думку редактора, „зайві слова" живуть собі власним життям серед багатьох подібних на дні редакторського кошика. Але це слово — сирота, яке залишилося, може бути не вашим, та це дрібниця.

І тут моя порада: при виході газети, якщо там вміщено те, що колись називалося вашим дописом (а тепер лишилася з нього лише назва, і то змінена), негайно дзвоніть до редакції і, довідавшись прізвище редактора-співавтора, додайте мастила вашому голосові і скажіть: „Ті рядки, що я написав, оживила ва-

(Продоження на ст. 4)

Анатоль Камінський

ПРО ДЕЩО, ЩО ТАК ДУЖЕ „ПЕЧЕ" І НЕПОКОЇТЬ ВОРОГА

„Кампанійщина", як політичний засіб, зокрема як інструмент внутрішньої політики, став уже давно константою совєтської дійсности. Її стосують у всіх ділянках державного життя, мобілізуючи для кожночасної „ударної кампанії" усі доступні режимові партійні, адміністративні, карнополіційні, наукові, культурно-освітні, агітаційно-організаційні, пресові, телевізійні, радіові, та всякі інші засоби. Подібно діється у випадку зовнішньо-політичних „кампаній", що в них впрягається ще додатково всі „фронтові" і „нефронтові", свої „власні" і чужі, безпосередньо і посередньо анґажовані, „свідомі" і несвідомі, аґентурні і наївні — елементи всякого покрою і походження.

А при тому вся ця „ударна кампанійність" — і у внутрішній і зовнішній політиці і на відтинку боротьби з еміґраціями — не обмежується тільки до здійснення, чи переведення таких, чи інших конкретно і точно поставлених та визначених завдань і акцій, вбраних звичайно у зливу плиткої фразеології, закликів і гасел та всякої іншої агітаційної пустомельщини. Часто, маючи за завдання перш усього запобігти, перешкодити, чи наперед зневтралізувати це, чи інше потенційне явище, напрямок, дію, чи розвиток, шкідливий і загрозливий для Москви, „кампанійність" служить лише як своєрідна „профілактика".

У таких випадках вона стає теж показником певних, не завжди одверто визначених, аналітичних оцінок і політично-оперативних проєктувань та побоювань і занепокоєнь ворога в стосовних ділянках чи справах. Іншими словами, тоді зовнішнє цілеспрямування „кампанійности" може бути дуже допоміжним у виявленні того, про що ворогові якраз йдеться у першу чергу, що саме найбільше його „пече" і де є його найбільш чулі „невральгічні пункти".

Недавнім прикладом „профілактичної кампанійности" того роду, спрямованої якраз проти нашої еміграції, може служити стаття „відомого" К. Є. Дмитрука п. н. „Буржуазний націоналізм — ворог дружби народів" у 11-му числі „Історичного журналу" з минулого року. Твердження і „тези" цієї статті не перестають по сьогодні перемелюватися у совєтському млинку масової інформації і пропаґанди, публіцистики і науки.

Йдеться тут про чотири засадничі ділянки нашої політичної діяльности за кордоном, які під сучасну пору зганяють сон з очей дмитруків і їхніх наказодавців: вклад і допомога еміграції у розкриття і програмове розгромлення насильно форсованої концепції „єдиного радянського (читай: російського) народу"; контакти і співпраця з жидами і Ізраїлем; зв'язки з китайцями в Пекіні; і зовнішньо-інформативна праця та впливи еміграції на відтинку Заходу і зокрема ЗСА. У різних варіянтах, з більш чи менш розводненою фразеологією і більш чи менш крикливим „патосом" уся совєтська преса, публіцистика і „наука" постійно повертаються до цих тем, що їх виклав цей компетентний КҐБівський автор, кар'єра якого охоплює довгий період боротьби проти українського визвольного руху — від ОУН — УПА-УГВР до сьогоднішніх правозахисників і інших речників української самооборони. Доречі, ця... вагома компетентність Дмитрука не визначається лише його офіцерською кар'єрою, але передусім цим фактом, що вже від довшого часу він став немов би офіційним „спікером" КҐБ у справах „українського буржуазного націоналізму". А чей не таємниця, що якраз КҐБ — це ж головний співавтор кожночасного курсу в національній політиці Москви і її найбільш компетентний політично-оперативний реалізатор...

А тому, в даному випадку, варто таки триматися того найбільш компетентного „перводжерела", яким і є вищеподана стаття, подарувавши собі переповідання тої самої матерії іншими авторами. Тим більше, що для підкріплення цієї компетентности, Дмитрук весь час покликається не лише на авторитети Брежнєва і Щербицького, але й самого Леніна, цитуючи його на всі лади.

Згідно з Дмитруком, якраз Ленін „виробив принципово нову стратегію і тактику розв'язання національного питання в умовах багатонаціональної держави", яке веде до теперішньої „нової соціяльної і інтернаціональної спільності" у формі „єдиного радянського (читай: російського) народу". Він же одночасно вказав на небезпеку, яка грозить тому „розв'язанню національного питання" збоку „українських буржуазних націоналістів", які „прикриваючись антинауковими теоріями „безкласовості" і „безбуржуазності" (української нації)... намагалися підірвати революційну єдність трудящих, посіяти ворожнечу між українським і російськими народами, ослабити демократичну спрямованість національно-визвольного руху і тим самим підпорядкувати його своїм вузькокласовим, антинародним і антинаціональним інтересам".

Як твердить далі Дмитрук, „ідейний арсенал сучасних українських буржуазних націоналістів, що знайшли притулок на Заході, протягом останніх десятиріч, не зазнав істотних змін. Як і раніше він являє собою мішанину фашистських та інших архиреакційних буржуазних філософських, соціологічних та релігійно-містичних концепцій", що їх все ж таки чомусь так дуже боїться Дмитрук. У нього зокрема сильне відчуття і осмислення небезпеки збоку „буржуазної верхівки української націоналістичної еміграції, особливо на американському континенті, багатьма економічними та політичними узами тісно зв'язаної з монополістичним капіталізмом, з панівними верствами ЗСА, Канади та інших капіталістичних держав". І яка, в додаток, „намагається... об'єднати під своїми прапорами й інші контреволюційні сили з числа ворогів прогресу і соціяльних перетворень". І знову ж ніхто інший, як саме Ленін „всебічно розкрив місце і ролю націоналізму в ідейному арсеналі буржуазії, показав у чому полягає його особлива небезпечність для пролетарського руху" (читай: російського комунізму).

(Продовження буде)

Орися Охримович

ВІД СТАНИСЛАВОВА ДО СОЮЗІВКИ

У днях 23-го — 27-го червня 1934 року у Станиславові — з ініціятиви Союзу Українок у Львові — відбувся Світовий Конгрес Українського Жіноцтва.

Станиславів — це колиска українського жіночого руху, де майже сто років тому, точніше в 1884 році Наталія Кобринська зорганізувала перше жіноче товариство, яке, за її словами, „не думала відчужувати від мужчин на полі загальних змагань та ізолювати від інших спільних завдань". Ця ідея Наталії Кобринської характеризує завдання і працю Союзу Українок до нинішніх часів.

У конгресі у Станиславові взяли участь представниці українського жіноцтва цілого світу з різних громадсько-політичних середовищ та суспільних сфер. Метою конгресу був не тільки перегляд проробленої уже величезної праці Союзу Українок в Галичині; турбота за майбутнє української спільноти у насвітленні всесвітніх подій тих часів дали поштовх до створення Світового Союзу Українок і до намічення тих позицій що й до сьогодні не втратили нічого зі своєї актуальности. Тоді, як і сьогодні, роля української жінки у збереженні української ідентичности була стверджена, як ніким незаступима.

У 1945 році, після закінчення Другої світової війни й тяжких переживань, які принесли зі собою розбиття українського організованого життя, українські жінки зорганізували перший з'їзд на еміґрації в днях 30-го вересня і 1-го жовтня у Фельдкірху, Австрія.

На цьому з'їзді вони вирішили продовжувати діяльність Союзу Українок, нав'язати цю діяльність до минулих традицій українського жіночого руху та відновити зв'язки зі світовими жіночими організаціями.

Найважливішою постановою того з'їзду було ухвалення організаційних тез і плянів українського жіночого руху на поселеннях. Турбота за дальше майбутнє української етнічної групи на поселеннях, закріплення української ідентичности та перещеплення молодому поколінню любови й пошани до українського народу, його Церкви, його традиції та культури, а тим самим поширення інформацій про Україну в чужинному оточенні, характеризує працю українського жіноцтва в ЗСА і в інших країнах з українським еміґраційним населенням.

Прийшов, одначе, час, щоби подивитися на другу вже ґенерацію нашого поселення у реалістичному дзеркалі нашої еміґрантської сучасности і будучности.

І знову за ініціятивою Іванни Рожанковської — голови СУА, з рамени Головної Управи Союзу Українок Америки і групи молодих жінок, членок і не-членок СУА, заплянованo конференцію українського жіноцтва, яка відбудеться в днях 2-го — 3-го жовтня ц. р. на Союзівці.

На перших сходинах нуклеарного комітету цієї конференції, завданням якого було вирішити потребу чи непотребу такого з'їзду, голова СУА влучно з'ясувала проблематику дальшої праці СУА, а втім і суті існування всіх наших українських організацій на поселеннях, двома словами: „Quo vadis" Куди йдеш?

За багато років поважної і безапеляційно продуктивної праці на суспільному, політичному й харитативному полі цієї організації, українські жінки, стали знову на етапі переломової доби, доби їхніх дітей. Чи передали ми їм усе те, до чого ми в останніх роках прямували? Чи защепили у нашої молоді, у тій новій ґенерації американських українців, чи інших уже громадян українського походження, ту любов і пошану до українського народу і Церкви, до його культури, традицій і до розуміння його стремлінь до осягнення державности?

Самим фактом зацікавлення таким з'їздом, перебранням його організації і ентузіязмом, з яким пляни конференції тепер переводяться в життя, молоді жінки другого покоління українського поселення свідчать про ефективність проробленої вже праці того етапу й про необхідність конференції на Союзівці з новим дороговказом для нового, їхнього покоління. Отже метою конференції є перегляд і обговорення проблем і завдань, які стоять перед цим поколінням українських жінок в Америці. Заплянoвані теми дискусій у малих групах — панелях, торкають такі пекучі, актуальні справи, як нова ідентичність, асиміляція, духова спадщина, участь у американському політичному житті, преса, мішані подружжя, українські традиції та мова, громадська діяльність, включення в американський жіночий рух — це все на тлі нової ролі молодої української жінки.

Згадані вище проблеми торкаються цілого нашого загалу на поселеннях сьогодні — жінок так само як і чоловіків.

І може в декого проявляється сподівання, що в тім з'їзді на Союзівці візьмуть участь не тільки жінки, але також і їхні чоловіки. Можливо, що і ці сподівання схарактеризують не тільки новий етап в історії сучасних тільки (виключно) жіночих конференцій з рамени жіночих організацій, але й віддзеркалять дух часу, який стремить до абсолютної рівноправности і рівновідповідальности в усіх ділянках життя.

Оригінальна ідея Наталії Кобринської відносно близької співпраці наших жінок і чоловіків на суспільно-політичній арені перейшла в життя вже в часах наших визвольних змагань, у часах підпільної праці тридцятих і сорокових років і є очевидно у змаганні за національну відокремленість сьогодні.

Імена жінок — мучениць шановані сьогодні поруч і нарівні з іменами чоловіків, які склали найвищу жертву — своє життя — за дорогі нам ідеї.

Ця співпраця була також яскраво віддзеркалена в останніх тридцятьох роках нашого життя, на поселеннях. В аспектах виховання наших дітей в національній свідомості-через участь в школах українознавства, в наших церквах, і в різних молодечих, виховних організаціях, так само як і в домашніх обставинах, величезний вклад праці наших чоловіків мусить бути належно признаний.

Тому і надальше, зокрема у світі цієї нової реальности, нової ґенерації українських поселенців, продовження обопільної співпраці на цьому полі — конечне. Щоб краще збагнути ці актуальні проблеми тієї молодої ґенерації та накреслити дальші напрямні, участь українського жіноцтва, всіх, кому справа нашої долі є дорога, — гарячо побажана.

З початком лютого організаційний комітет української конференції на Союзівці розіслав обширні інформації — анкету у цій справі до тих жінок, адреси яких були відомі. Інших, зацікавлених тим з'їздом проситься звернутися по інформації на таку адресу: Ukrainian Women's Conference Organizing Committee c/o UNWLA, 108 Second Ave, New York, N. J. 10003.

ПОДЯКА

При Рідній Школі в Боффало створилася Педагогічно-Методична Комісія, завданням якої є дати школі допомогу в педагогічній і методичній ділянках. Головою Комісії є б. голова Батьківського Комітету і б. директор тієї школи - Надія Пікас.

У пляні Комісії є — між іншим — видати так зв. „ВІДЕО—ЛЕНТИ" (тейпи) із записами лекцій з історії України, української літератури та культури. Зреалізування цього задуму вимагає немалих коштів. Тому Комісія звернулася до громадянства за фінансовою допомогою. Громадянство поставилося до прохання Комісії дуже прихильно. На доказ цієї прихильности подаємо перший список жертводавців, подаємо його з надією, що слідами цих жертводавців підуть і інші громадяни. Подаючи список, Комісія рівночасно складає щиру подяку жертводавцям, а інших громадян ще раз просить не забути про потреби Комісії.

СПИСОК

200 дол. Відділ УККА в Боффало,
по 100 дол. 64 Відділ Українського Братського Союзу Кредитова Спілка „Дніпро",
по 50 дол. Д-р Мирослав Грещишин, Надія і Михайло Пікаси,
по 25 дол. Бронислав і Наталка Пруци, Михайло Лисак, д-р Ігнатій Метіль, Кружок ПЛАСТПРИЯТу, Зенон Боднарський, д-р Евген Стецьків, д-р Роман Топольницький,
по 20 дол. Петро й Анна Тютюнники, д-р Мирослав Перейма, д-р Володимир Пасічняк, Осип Гаврилюк, Тетяна Криницька, Ігор і Марія Піцуни, Михайло й Анастасія Вашкураки, Ярослав Литвин, Іван Горбачук,
15. дол. Михайло Мохнач,
по 10. дол. Ігор і Ольга Чмоли, Василь і Катря Пристайки, Юрій Войчак, інж. Михайло Салдит, о. Іван Мак, Василь Лащик, Роман і Ірина Войчаки, Степан Шипилявий, інж. Богдан і Марія Пашковські, д-р Уляна й Михайло Лози, А.Булак, Андрій і Ева Козенки, Лев Ломиш, Денис і Данна Торн, Микола й Віра Мальчевські, Теодор Наливайко, Іван Гайдук,
по 5. дол. Іван Пікас, Зиновія Мосійчук, Юліян Коссовський, Степан Хомин Олена Морозевич.

Ще раз щире СПАСИБІ від П—М Комісії.

Виставка українського творчого мистецтва у Бредфорді

Пятниця, 12-го лютого, залишиться для присутніх на відкритті виставки українського творчого мистецтва тривалим і приємним спогадом. Коло 60 присутніх, з того половина українців, були свідками, як посадник Брадфорду, радник Кофлин і його дружина формально відкрили цю імпозантну виставку. У своєму слові посадник із признанням висловився про українську громаду цього міста, сказавши, що ця виставка допоможе англійцям й іншим етнічним громадам ще краще зрозуміти українців і пізнати їхню культуру. Посадник й інші гості, не-українці та представники американської преси, отримали люксусові каталоги виставки та подивляли виставлені експонати, яких було 84.

Потім промовляв маестро Володимир Луців технічний організатор і душа цієї виставки. Маестро Луців подякував посадникові за відкриття виставки та сказав, що можна сподіватися, що ця виставка кине певне світло на деякі аспекти українського мистецтва, дотепер незнані для чужинців. Маестро також подякував управі Брадфордської Центральної бібліотеки, у приміщеннях якої міститься елеґантна ґалерія, де по-мистецьки розкладені експонати роблять на глядача миле враження та відкривають перед ним багатство українського культурного дорібку.

Сміт, Белл, Сайкс та інші працівники бібліотеки всіляко сприяли та допомагали В.Луцеву.

Атмосфера при відкритті була тепла і невимушена.

Згодом В.Луців представив голову місцевого СУБ Володимира Парфанюка та присутніх українців, між якими був гурт жінок на чолі з пані Марків, які приготували елеґантний буфет. В.Парфанюк запросив присутніх до буфету та до столу з напитками. Цілий ряд гарно одягнених у вишивані сорочки українських дівчат обслуговував гостей, а також і надавав цьому вечорові певної краси. Поміж присутніми були представники різних етнічних груп, а також директор ґалерії Картрайт Голл.

Присутні подивляли відділ українських ікон, а також понад 30 праць таких славних українських малярів як Володимир Боровиковський, великий майстер XVIII сторіччя, праці Олекси Новаківського, Івана Труша, Олекси Грищенка, Глущенка, Михайла Кміта, Михайла Мороза, Михайла Дмитренка, Петра Мегика, Любослава Гуцалюка, Петра Шостака, О.Мазурика, В.Савчака, Е.Козака та інших. Із місцевих мистців були заступлені Галя Мазуренко, Ростислав Глувко та В.Шепта.

Присутні мали нагоду оглянути також і старовинні ґравюри гетьмана Богдана Хмельницького, гетьмана Івана Мазепи, гетьмана Кирила Розумовського, цілий ряд малюнків на козацькі теми, як наприклад, картину гетьмана Івана Мазепи з козаками, роботи італійського майстра Фортуніно Матаня, надзвичайну скульптуру у бронзі „Запорожець після бою" Юджіна Лянсере тощо, старовинні св. євангелії із друкарні Києво-Печерської Лаври, емалії, ряд графічних праць таких мистців як Олена Кульчицька, Яків Гніздовський, Якутович, Сорока доповнювали цю імпозантну виставку. Як додаток дві великі скляні ґабльотки містили люксусово видані монографії різних українських мистців — Григорія Крука, який, між іншим, був заступлений на виставці трьома своїми працями; Олександра Архипенка, Я.Гніздовського, Петра Андрусева, Петра Мегика; цілий ряд видань журналу „Нотатки Мистецтва", що їх друкує Об'єднання Мистців Українців Америки у Філядельфії тощо.

Імпреза тривала три тижні, від 13-го лютого до 6-го березня. Це вперше від приїзду нашої еміграції на ці острови відбувається така виставка. Для української молоді і для багатьох із нас це — ревеляція, яка, напевно, буде мати свій корисний відгомін і значення. Маестрові В.Луцеву належиться признання за його ініціятиву і працю у зреалізуванні цього задуму, централі СУБ — за фінансову допомогу, а місцевому Відділові за прийняття та інші роботи, як розповсюдження каталогів, якими займався Володимир Демчук та інші.

На протязі небагатьох місяців В.Луців зорганізував для брадфордської громади виступ дівочого хору „Веснівка" із Торонто, виступ гумористів із Філядельфії, виступ славного Візантійського хору з Голляндії, а тепер цю виставку. Місцеве радіо у програмі „Фічерс" передало інтерв'ю маестра В.Луцева про цю виставку, а радше про різні аспекти українського мистецтва. Керівник програми Ричард Горсман заохочував жителів Брадфорду відвідувати цю виставку. У летючках — „Ват'с ан", які друкуються тисячами, та в кількох місцевих англомовних газетах із признанням віднотовано про цю виставку.

Н.Н.

ТУРЕЦЬКИЙ УРЯД ПІДТВЕРДИВ, ЩО БІЛЯ 15 осіб загинули в поліційних арештах у часі переслухань, коли супроти них застосовано... силу. Речник уряду Ільган Озтрак, заперечив інформації Міжнародної Амнестії, що в тортурах загинуло понад 70 осіб.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої ТЕТИ І ХРЕСНОЇ МАМИ

бл. п.

НАДІЇ ЛИТВИНЕНКО
з дому ДЗЕРОВИЧ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 21-го березня 1982 року
в монастирі св. Йосафата оо. Василіян
в Ґлен Ков, Н. Й.

Просимо в цей день помолитися за спокій душі Покійної.

РОДИНА

ПОДЯКА

Вже рівно рік сумний минув,
як відійшов у кращий світ
Мій Незабутній і Найдорожчий Муж

св. п. інж. БОГДАН ДАДА РАК

Згадуючи досі широкий і щирий відгук наших Рідних, Приятелів, Друзів і Знайомих на вістку таку несподівану-болючу, про смерть усіма любленого Мого Найдорожчого Мужа, хочу щерaз цією дорогою подякувати тим, що своїми сердечними словами співчуття, своїми молитвами-співом та щедрими датками вшанували пам'ять св.п. інж. Б.Д. РАКА.

В першу чергу мушу з вдячністю згадати Всечесніших Отців, що відслужили поминальні Богослуження в похоронниму заведенні, в церкві св. Юра та на цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку а це: о. С.Шевчука, св.п. пароха о. д-ра В.Ґавліча і о. Т.Прокопова.

Дякую членам хору „Думка" під проводом п. М.Ничая і хорові церкви св. Юра під проводом п. Івана Хомина за жалібні співи під час всіх поминальних Відправ.

Моя сердечна подяка за зворушливі прощальні слова: ВП. мґр М.Скобельському, голові УСЦАК від Спортової Центрлаі Америки і Канади, інж. В.Гнатківському від Т-ва Українських Інженерів і голові хору „Думка" п. І.Раковському на Панахиді, а на цвинтарі - над відкритою могилою інж. Р.Рогожі за щиро-сердечні слова від приятелів і мґр М.Кулиничеві за „Останнє Прощай" від Управи хору „Думка".

Гаряча також подяка Дорогим Паням: Х.Навроцькій і Н. Ільницькій та Панам: інж. Т.Дурбакові, мґр Р.Ільницькому та інж. Я.Рублеві за сердечні-теплі спомини про Покійного Приятеля в часі поминальної трапези, якою проводив незаступимий інж. Р.Рогожа.

Моя особлива глибока подяка ВП п. О.Гайському за його сердечний-дружній спомин про Дорогого Даду на сторінках „Свободи".

Дорогим членам Родини, Приятелям, а в тому зокрема довголітнім співпрацівникам-колеґам із Фірми Гардесті і Гановер, щира подяка за квіти та вислови співчуття.

З глибини душі моя сердечна подяка Всім Тим, що в ці дні великого горя ділили зі мною мій безмежний біль, за їхні вияви сердечності та поміч, Тим, які жертвували за спокій душі Покійного та Тим, які зложили пожертви на добродійні цілі.

НА ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ:

Д-р Б.Бабій, Ю. і М.Бачинські, Е.Бачинський, М. і І.Бучаки, Дз.Вежховська, М.М.Ганін, М. і Г.Гошовські, Р. і М. Данилюк, Н.Данилюк, Родина Довней, В. і У.Дячуки, І.Джусова, Б. і Д.Кекіш, Б.Кекіш, М. і І.Коптюноки, Н.Кремінос, Ю. і О.Кисілевські, І.Когут, Л. і П.Крушельницькі, І. І.Мокрівські, А.Никифоряк, М.Ничай, І.Різник, С. і С.Савчуки, Б.Соболта, С.Терлецька, Я. і М.Томотуґи, Е. і Д.Титли, Я. і О.Чипаки, С. і Е.Шугани, С.М. А. Ярощі, 69 Відділ УНС.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ:

Л.Артимишин, д-р Б.Бабій, В.В і М.Барагури, д-р П.Я. Турко-Бодроки, Р.І.Бобяки, М.І. Бучаки, 64 Відділ СУА, В. і Л. Гладкі, Ір. Гладка, М. і Г.Гошовські, Ір. Гошовська, А. Гординський, Гурток Книголюбів Н.Й. М. Карпевич, О. і О. Клюфаси, д-р М. і М. Кознарські, Ір. Комар, Ю.Д. Костеві, Ап. Книш, С. Крушельницька, Ок. Ленець, д-р М.М. Логази, І.І. Мокрівські, Ю.Х. Навроцькі, А.Никифоряк, Окружна Управа СУА, М.Л. Пежанські, О. Плятош, М.Ржепецька, Р.О. Рогожі, Я.Я. Рублі, М.М. Савицькі, У. Старосольська, М. Стефанишин Я.М. Томоруґи, Р.М. Торіелі, С.Е. Шугани, Я.І.Щербанюки, д-р Б. Целевич, С.М.А. Ярощі. На ФКУ в Гарварді: Мґр О. Кебуз, Ю.А. Лопатинські, І.Любчак, К. Олесницька з Родиною, На ФОНД УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ: д-р В. і М.Душники, д-р В.О. Семків, О.В.Г.Р. На ПРЕСОВИЙ ФОНД журналу „ЮНАК": св.п. д-р Микола і Ольга Кузьмович. На ПРЕСОВИЙ ФОНД „НАШЕ ЖИТТЯ": М. Головей, П.О. Саляк, Разом зложено датків на суму 1,835.00 дол.

Кожного року, 19-го березня, в день Ім'янин Покійного Наші найближчі та приятелі пам'ятали про Нього та складали Йому Побажання. Тим разом я зустрічаю цей колись радісний день сама і згадуючи повне пошани і сердечности відношення усіх до тої вимкова доброї і правої Людини якою був Покійний — дякую Їм за те все, що вони зробили, щоби пам'ять про мого Найдорожчого Мужа залишилася все ясною і живою.

ОКСАНА РАК

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР І. СМОЛІЯ

Філядельфія, Па. — Гуртки книголюбів ім. Наталії Королевої і Ліни Костенко влаштовують тут в неділю, 21-го березня ц.р., о год. 4-ій по полудні в залі Культурно-Освітнього Центру при 700 Сідар ровд, — авторський вечір Івана Смолія. В програмі, крім автора, беруть участь: Марія Харина, Ольга Кузьмович, Евдокія Блавацька, Володимир Шашаровський, Ліза Чепіль, Наталія Котович, Людмила Чайківська. Після офіційної програми — зустріч з автором при чаю і солодкім . Вступ 3 доляри від особи.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Віри Сушків

на церкву СВЯТОЇ ТРІЙЦІ в Керґонксоні, Н. Й., зложили:

Станлей О. Бойчук	$100.00
Д-р Богдан і Марія Бабій	50.00
Ярослав і Галина Митрофанюк	30.00
Іван і Катерина Мисько	30.00
Д-р Тарас Шеґедин	30.00
Данило і Анна Слободян	25.00
Стефанія Диба	20.00
Андрій і Дарія Понцік	20.00
Гнат Салдан	20.00
Панство Яворські	20.00
Оксана Ленець	20.00
Ірена Сушків	20.00
Омелян і Лідія Сушків	20.00
Пані Харченко	10.00
Іван і Аґнес Хоманчук	10.00
Разом	$425.00

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

Голови СЗСУ-СП на США

бл. п.

ДЕМЕНТІЯ СИДОРОВИЧА

МЕЛЬНИКА

буде відправлена

в неділю, 28-го березня 1982 р., о год. 12-ій дня

СЛУЖБА БОЖА

в Українській Православній Соборно-Правній Церкві, 1070 — 69та Авеню, Філядельфія, Па.

Проситься про участь Членів, Прихильників та Приятелів.

Центральний Комітет
Союзу Земель Соборної України

Головний Секретаріят
Українського Демократичного Руху

повідомляє зі смутком своїх
Членів і Українське Громадянство,
що дня 13-го березня 1982 року,
помер у місті Трентоні, Н. Дж., ЗСА
його активний член і громадський діяч

бл. п.

Інж. ДМИТРО КУЗИК

Родині Покійного висловлюємо щире співчуття.

Головний Секретаріят
Українського Демократичного Руху

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в дні 10-го лютого 1982 року в Митулині, Україна
упокоїлася в Бозі, на 73-му році життя,
наша Дорога ТІТКА

бл. п.

СВЯТОСЛАВА ЛЕВИЦЬКА
з дому САДОВСЬКА

вдова по бл. п. о. ВОЛОДИМИРІ ЛЕВИЦЬКОМУ

В глибокому смутку:

сестрінка — д-р МИЛОСЛАВА ЗАЛІЗНЯК з чоловіком ЮЛІЯНОМ
сестрінка — НАДЯ БАЛУЩАК з чоловіком МИРОНОМ та сином МАРКОМ
та вся ближча і дальша Родина в Америці, Канаді та Україні

ЦЕРКОВНО-ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ у КЛІВЛЕНДІ
під проводом декана **о. шамб. М. Федоровича**
запрошує Громадянство на

СВЯТКОВУ АКАДЕМІЮ

„Великий Клівленд і Огайський Деканат в поклоні Патріярхові ЙОСИФОВІ"

що відбудеться з нагоди 90-их уродин

в неділю, 28-го березня 1982 року, о годині 4-ій по пол.
у Святопокровському Осередку, 6812 Broadview Road, **Парма, Огайо**

Комітет приймає датки на ДАР ЛЮБОВИ для Блаженнішого Патріярха і на потреби Помісної Церкви.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ
Неділя, 4-го квітня 1982 року, година 2:30 по пол.
Заля: Washington Irving High School, 17th St. and Irvington Pl., New York City

1856 *В поклоні* **1982**

ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

В ПРОГРАМІ:

ТЕАТР ФРАНКОВОГО СЛОВА	*у виконанні* „СТУДІЇ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА"
Постава	ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА
Музика	ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ
Хореографія	РОМА ПРИЙМА БОГАЧЕВСЬКА
Оформлення і костюми	МАРІЙКА ШУСТ
Світло	ЮРКО ҐРЕЧИЛО

ДО УЧАСТИ ЗАПРОШУЄМО ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ.
Квитки в ціні: $7.00, $5.00 і $4.00.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Відділу ОУА „САМОПОМІЧ" в Нюарку, Н. Дж.

відбудуться

в суботу, **3-го квітня 1982 р., о год. 5;30 по пол.**
в залі Пластового Дому в Нюарку, Н. Дж.
при 736 Санфорд Авеню.

Звичайний річний порядок нарад і додатково вибір делеґатів на Загальний З'їзд ОУА „САМОПОМІЧ" в Ню Йорку.

Увага: Якщо в означеній годині не явиться вимагане стастутом число управнених членів до участи в Зборах, — Збори пічнуться півгодини пізніше, без уваги на число приявних.

За УПРАВУ ВІДДІЛУ:

Михайло Цяпка *голова* — **Микола Стецьків** *секретар*

В глибокім смутку повідомляємо Приятелів та Знайомих,
що 17-го березня 1982 року відійшла у Вічність після тяжкої недуги
наша Найдорожча МАМА

бл. п.

ГАЛИНА ВАКУЛОВСЬКА
з дому МЕЛЬНИК

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 19-го березня 1982 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича при 109 E. Tabor Road, Philadelphia, Pa.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 20-го березня 1982 р., о год. 8:30 ранку з похоронного заведення до церкви Св. Покрови при 12-ій і Оук Лейн вулицях, а опісля Тлінні Останки будуть перевезені на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

ВІКТОРІЯ І МАРІЯННА — доньки
СВІТЛАНА ГРИБІНСЬКА з родиною — племінниця
ВАДИМ ВАКУЛОВСЬКИЙ з родиною — племінник

Як писати допис?

(Продовження зі стор. 2)

ша рука майстра". — Для вас те сказати — дрібничка, а для нього... Зробіть це задля тих авторів, до будови речень яких після вашого дзвінка торкнеться рука майстра.

6. Імена. Прізвища. Титули. Цей розділ дуже важливий. Не вірно вписане ім'я, прізвище або, не дай Боже титул, карається гірш, ніж розголос державної таємниці стратегічного характеру. Неправильно вставлене ім'я - прізвище ще можуть простити, але титул... Тому, якщо темою вашого допису є людина, титулу якої ви не знаєте, пишіть просто — доктор. Якщо в наступному числі газети з'явиться замітка, що.. „пан ...Ський у дописі пана .. Цького не доктор, а магістер і думаємо, що в допис вкралася помилка", то не гайте часу і негайно пишіть спростування у такій короткій формі: „Мене дивує необізнаність і узькозорість п-а Кукуяйчика, який сумнівається в достоменності титула доктора...Ського. А я стверджую, що він не тільки доктор, а може навіть більше і ще грає на скрипці і має трьох дітей". — Вірте, більше заміток і поправок не буде.

7. Цей сьомий розділ торкається чисто моральної проблеми. Якщо ви побачили в газеті допис, підписаний вашим прізвищем, але з великим трудом пізнаєте його, хвилювання і „ліричний відступ" у бік редакції — недоречні. Сядьте спокійненько, візьміть у руки оцю працю і зверніться до першого пункту. Тоді ви зрозумієте, що над дописом активно потрудилися: підстригли, підпарфумували, відтяли гострі кути і він вийшов, як з перукарського сальону. А може це не ваш допис. А може ви зовсім не писали, а тільки збиралися? А може ви навіть і не збиралися?

— А прізвище під дописом? — скажете ви. А може це чийсь літературний псевдонім, хоч і виглядає на ваше прізвище,

Отож, вивчіть досконало мою фундаментальну працю, вигадайте собі свій літературний псевдонім і пишіть. Тільки обов'язково — правою рукою, бо ліва в цей час мусить міцно тримати і стискати голову, щоб мудрі думки — не порозбігалися. І пам'ятайте! — висока наша місія в тому, щоб очищувати і підвищувати, підіймати і тримати, сіяти правду, нехай вигадану, але правду.

8. Заголовок мусить бути дотепний, тонкий, розкриваючий суть допису, і короткий. В цьому випадку пропоную приділити максимум уваги на архітектоніку побудови цієї ось монументальної праці — „Як писати допис?". Тут, якщо ви вважаєте архаїчною структуру самої назви, можна зупинитися на коротшій, але сакраментальній фразі — „Як писати?" Не заперечую, але це міняє характер суті і перетворює її у суттєву характерність. Не вдаючись до офіційно-наказової форми, я залишаю цю фразу у більш вибуховому враженні змісту і суті вищевикладеного — „Як?"

Отже: вивчайте, збирайте, сортуйте, вибирайте, накопичуйте, фільтруйте, сумнівайтеся, загартовуйтеся, не давайтеся і — пишіть. А головне — зробіть мою працю настільним твором для читання вашої родини. Запросіть сусідів, навіть іншомовних, і доскональним вивченням розширіть світогляд. Це зробить вас унікально-досвідченою людиною і такими ж — вашу родину і сусідів (навіть іншомовних).

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Золотий ювілей Марії і Григорія Бурів

Григорій і Марія Бури

Небуденне свято обходила родина ювілятів і громада в Джерзі Сиiті 20-го лютого ц.р. Заслужений громадський і суспільний діяч Григорій Бура і його дружина святкували 50-річчя подружнього життя.

В год. 4.30 по полудні відправлено в місцевій церкві свв. Петра і Павла торжественну Службу Божу в намірені ювілятів. Службу Божу відправив їхній син о. Іван, парох церкви св. Михаїла в Шенандоа, Па., в асисті колишнього пароха в Джерзі Сиiті о. шамбеляна Антона Борси і отців Івана Височанського (теперішнього пароха), о. Павла Лабінського, о. Давида Клуні і о. Давида Чабана. Присутні були Сестри Олена і Іванна, співав дяк Шкварко.

Церкву виповнили діти, внуки, родина, приятелі і знайомі. Чудова відправа, молитовний настрій наповнили серця вірних. До Св. Причастія приступили ювіляти і вся родина, це було виявом глибокої вдячности Господові, що дозволив дочекати цієї торжественної хвилини.

У своїй проповіді о. шамбелян А. Борса підкреслив заслуги Григорія і Марії у вихованні їхніх шістьох дітей на свідомих українців і добрих громадян. Один із синів став священиком у 1971 році. В своїй родині Григорій і Марія зберегли любов до церкви, рідної мови, до українського народу і традицій. Після благословення ювілятів закінчено Службу Божу відспіванням „Многая літа".

З церкви всі переїхали до Українського Народного Дому, де в гарно прибраній залі зібрались родина, приятелі і знайомі. При вході на залю привітали хлібом і сіллю своїх батьків син Микола і дочка Розалія. Марія і Григорій ввійшли на залю у вишиваних сорочках, так само, як брали шлюб 50-ть років тому на рідних землях, за ними діти з родинами і двоє найменших внучат у вишитих сорочках.

Батьки і діти засіли за почесним столом, а по боках–священики з Сестрами і внуки. Син Микола відкрив святочне прийняття, привітавши присутніх і підніс тост за ювілятів, по відспіванні многоліття він попросив отця шамбеляна А. Борсу провести молитву.

Привіт від Блаженнішого Патріярха Йосифа прочитав Володимир Білик, і, як голова Народного Дому, привітав ювілятів від управи і членів. Привіт від ГУ ООЧСУ прочитав Микола Бура. Від Крайової управи СУМ-А вітав ювілятів Федір Волощук; від 12-го Відділу ООЧСУ—його голова Антін Шубак і разом з заступником голови Василем Бойком вручили квіти ім. А.Шубак прочитав привіт від не присутнього д-ра Євгена Котика.

Представник посадника Джерзі Сиiті МекКена Джон Віткер прочитав привіт від посадника, в якому він підкреслив, що в теперішньому світі, де розводи і захитання родинних зв'язків є буденним явищем, святкування 50-річчя подружнього життя є надзвичайним і радісним святом.

Справжньою несподіванкою для ювілятів і завершенням привітів був привіт від президента ЗСА Рональда Реґена, який з гордістю прочитала найстарша внучка Оля Науменко. Це була її заслуга, що такий привіт прийшов до української родини в Джерзі Сиiті, до її улюблених бабусі і дідуся.

Отець Іван Бура подякував своїм батькам від себе і всіх дітей та внуків за їхню невтомну і віддану працю у вихованні і збереженні українського духа в родині і з квіткою червоної рожі, символом любови, підходили всі діти і внуки до ювілятів, та, склавши побажання, вкладали рожі в вазу. Цю офіційно-святкову частину закінчив молитвою о. парох І. Височанський.

У Декаді Української Родини громада в Джерзі Сиiті дала доказ своєї пошани, уваги і любови до прикладної української родини. Для мене, учасниці цього ювілею, подвійна радість, бо подружжя Бури обидвоє походять з Калуського повіту—Марія народилась в селі Довга Войнилівська, Григорій в селі Перекош, в цій національно свідомій частині Галичини.

Євгенія Рубчак

ПІДПИСИ НАСПРАВДІ КОРОТШІ

Під двома груповими дитячими світлинами, які супроводили допис „Виховна праця 83-го Відділу СУА" пера Зірки Галів, у ч. 33 „Свободи" з суботи 20-го лютого, мають бути загальникові підписи: „Колядники на святі" і „Діти в п'єсі 'Різдво Очайдушків'," без уточнення, чи це діти пластуни, чи сумівці, бо були і одні і другі. — Ред.

Сенатор Павло Юзик...

(Закінчення зі стор. 1)

Він теж автор багатьох праць з тієї ділянки та про українців в Канаді.

Сен. П. Юзик як батько політики багатокультурности уряду Канади, як попередньо міністер Г. Кафік (теж почесний доктор УВУ), заслужив собі вповні на цю високу гідність перед українським суспільством як суспільний діяч, як професор і науковець і як сенатор і член багатьох комісій в канадському уряді.

Проф. Янів відтак коротко накреслив науковий стаж проф. П. Юзика, згадавши при цьому, що він закінчив свої студії докторатом на Міннесотському університеті, був 12 років професором славістики й історії в Манітобському університеті, а від 1966 року, після того як став сенатором, також і Оттавського університету.

Проф. Янів також привітав дружину проф. Юзика, що сиділа поруч сенатора, та згадав, що П. і М. Юзики — примірне українське подружжя, батьки чотирьох молодих людей, яким дали вищу освіту.

Ректор опісля виголосив латинською мовою вступ до самого акту промоції доктора та звернувся до декана філософічного факультету, проф. д-ра Григорія Васьковича, відчитати диплом, в якому були подані заслуги і узгляднені аспекти діяльности нового почесного доктора. Після прочитання декан вручив диплом та поданням руки завершив акт промоції, бажаючи дальших успіхів сенаторові в суспільній, науковій і політичній праці.

Дякуючи за високу честь ректорові і Сенатові УВУ та привітавши гостей, сен. Юзик говорив у своїй короткій доповіді про досягнення українців в Канаді за 90 років поселення. При цьому він навів ряд даних, в яких представив українську меншину в порівнянні з іншими етнічними групами, в тому числі з німецькою, та зробив ряд цікавих статистичних стверджень.

Доповідач зупинився коротко і над своїм родинним життям в Канаді, згадав батьків, що зберігали родинні традиції, що й він передав своїм дітям, та накреслив свій вибраний науковий шлях, що завдячує своїм професорам, вже покійним — проф. П. Павличенкові та обом почесним д-рам УВУ — проф. Дж. Сімпсонові і проф. В. Кірконнеллові, що саме їм він завдячує свою багатогранність, та в певних площинах старається і тепер продовжувати їхню працю. Згадав також покійного прем'єра Канади Дж. Діфенбейкера (теж почесного доктора УВУ), який спрямував його до державної служби після праці в Манітобському університеті.

З рамени федерального уряду з Бонну привітав нового почесного доктора Г. Фукс, який теж говорив позитивно про працю УВУ. Він опісля теж зосередився на питанні людських прав, яке тепер різно трактують, а навіть і обмежують в деяких країнах. При цьому він наголосив, що Західня Німеччина в своїх складових краях старається вдержувати однаковий рівень справедливости, та що держава рівнож дала ці права і чужинцям, бо їм теж це належиться.

Від Центрального Представництва Української Еміґрації в Німеччині привітав сен. Юзика з почесним докторатом голова мґр Мельник, що висловив радість з цієї зустрічі та побажав дальшої корисної праці для СКВУ, де сенатор є головою Комісії Прав Людини.

Опісля проф. д-р Зиновій Соколюк, проректор, відчитав надіслані привіти, з яких важливіші були: від прем'єр-міністра Баварії — д-ра Франца-Йозефа Штравса; від міністра освіти Баварії — проф. д-ра Г. Маєра; від канадської амбасади в Бонні; від НТШ в Европі (за підписами проф. д-ра В.Кубійовича та проф. д-ра А. Жуковського) та від НТШ в ЗСА (за підписом проф. д-ра Я. Падоха); від голови Делеґатури УВУ ЗСА — проф. д-ра В.Лева; від почесного доктора УВУ, колишнього міністра в Онтаріо, д-ра І.Яремка; від Братства Дивізійників в Канаді — д-ра О. Сокольського; від Центрального Допомогового Об'єднання в Австрії (д-ра С. Накловича та М. Волянського) та від проф. д-ра Й. Кратохвіля.

На кінець, докторантка УВУ К. Ровенчук вручила для Марії Юзик букет гарних квітів. Студенти відспівали відомий студентський гимн „Ґавдеамус" і многоліття новому докторові.

Після промоції відбулося в нижній залі скромне прийняття, на якому було біля 80 осіб.

У Гантері відзначено день народження Патріярха Йосифа

Старанням релігійного Товариства „Свята Софія" в Гантері вшановано врочистим святом 90-річчя народження Патріярха Йосифа. Дня 28-го лютого 1982 року, в 4-ій годині по полудні в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя о. парох Василь Кендуський відправив Службу Божу у наміренні Блаженнішого Патріярха. Під час Богослуження він виголосив коротку змістовну проповідь, підкресливши тяжкий життєвий шлях Патріярха, а особливо 18-річне заслання в Сибіру, де він терпів, але не покаявся і не заломився аж до свого чудесного визволення. Останні 19 років на волі Патріярх Йосиф присвячує своєму народові і церкві, щоб завершити її патріярхатом. Службу Божу закінчено многоліттям і молитвою за Патріярха.

Після Богослуження у мотелі „Марічка" (подружжя Лампіків) відбулися Святочні сходини в пошану Патріярха Йосифа, які відкрив голова Комітету Т-ва „Св. Софія" Андрій Бук. У привітальній промові доповідач підкреслив духову велич Блаженнішого, якому Боже Провидіння дозволило дожити до патріяршого віку, а який все своє життя, серце і сумління віддає українській багатостраждальній Церкві і народові. Тому весь український люд з вдячности до свого Божого страдника, з року в рік відзначуючи день його народження, клонить голову перед маєстатом його трудів і терпінь. Святочні сходини почато молитвою, яку проспівали присутні миряни. А. Бук прочитав привітання і побажання на уродини, яке присутні підтвердили довготривалими оплесками.

Святочну доповідь виголосив д-р Микола Барусевич, голова Відділу Патріярхального Товариства в Кергонксоні. Згадавши коротко про літа спокою і наполегливої праці колишнього ректора Духовної Академії і Митрополита у Львові, прелеґент довше зупинився над 18-річним большевицьким засланням-каторгою, про які Первоієрарх дуже мало говорить, а передають співзасланці Сибіру. Вкінці він згадав про роки на волі у Ватикані після чудесного визволення, які Блаженніший називає Ватиканською неволею, де він дальше не міг мовчати і висунув домагання Патріярхату для нашої Церкви, до завершення якого перешкодили не лише чужі (Москва і Курії і Конґреґація), але кілька своїх єпископів.

Соня Вовк з почуттям продеклямувала „Патріярхові в Альбом" Б.Климишина, „Монархи" В.Симоненка і „Каменярі" І.Франка. А.Бук повідомив, що мала громада в Гантері склала скромний „Дар Любови" (550 дол.) для Патріярха, який вислано до Риму.

Святочні сходини закінчилися співом „Многоліття" для Патріярха і молитвою „Боже, вислухай благання...".

Після урочистості присутні при перекусці, каві і солодкім, ще довго гуторили про останні події, що сталися у нашій Помісній Церкві, а А.Бук відчитав подяку Блаженнішого мирянам, яку він виголосив під час святкової вечері в залі гостинниці „Домус Маріє" в Римі в четвер, 18-го лютого ц.р. у присутності префекта Священної Конґреґації Кардинала Владислава Рубіна і всіх українських католицьких Владик.

Мирянин.

Українське шкільництво...

(Продовження зі стор. 2)

ва, як цілоденного так і доповняючого, то можна без застережень ствердити незадовільний, а то й хаотичний стан цієї ділянки на терені ЗСА. Здається, під цим оглядом не краще представляється справа українського шкільництва і в інших країнах наших поселень.

З перспективи такого заложення вважаю за відповідне розглянути деякі напрямні, які зумовляли б покращання сучасного стану українського шкільництва, як на терені ЗСА так і в загальному.

У сучасній дійсності, яку життьові обставини накинули нам, однією з найпідставовіших проблем нашого шкільництва, як цілоденного так і доповняючого — це конечність існування місцевих координаційно-виховних кружків в наших більших громадах. Був час в минулому, коли можна було обійтися без нього. Сьогоднішні вимоги і обставини, однак, вимагають від нас, щоб українське шкільництво стало в аванґарді нашої боротьби за збереження національно-етнічної тотожности нашої молоді — а це, тільки тоді можливе коли зрозуміємо конечність і потребу існування т. зв. „місцевих координаційних кружків".

Потреба таких кружків вперше була видвигнена тому 10 років Координаційною Виховно-Освітньою Радою УККА, за схемою мґра Ярослава Рака. Такі кружки при співучасти усіх місцевих чинників (батьків, Церкви, школи і організацій молоді, та спільним зусиллям координували б виховно-освітньою працею, займалися б матеріяльним забезпеченням місцевого шкільництва та усуненням усіх труднощів, ускладнень та проблем місцевого характеру. Особливо важливим являлися б такі „місцеві виховно-освітні кружки", якщо мова про стан фреквенції нашої молоді, а передусім пропаґування й усвідомлення батьків та інших місцевих чинників про потребу національного виховання нашої молоді. Конкретно: завданням таких кружків було б не тільки пропаґування усіми можливими засобами потребу активної участи усіх місцевих чинників у вихованні нашої молоді, але й займатися та переводити в життя усі практичні завдання - необхідні для успіху на цьому відтинку.

Другою найбільш підставовою потребою нашого шкільництва, як на терені ЗСА так і в інших країнах наших поселень — це конечність існування міжкрайового координаційно-керівного центру-як надбудови загальної системи шкільництва в діяспорі. Такий центр уможливив би не тільки координування виховно-освітньої праці, устійнення єдиної і уніформної програми українознавчих дисциплін та програми національного аспекту виховання нашої молоді, але впоряд упорядкування, зміцнення і розбудови українського шкільництва, як в його загальній структурі так і в його загальній оперативності і функції. Такий „міжкрайовий координаційно-керівний центр" міг би заіснувати при Українському Вільному Університеті, який під сучасну пору проводить широку працю в ділянці українознавчих дисциплін: курсів українознавства для нашої молоді і педагогічних курсів для вчителів українських шкіл та виховників організацій молоді.

Потреба існування „місцевих координаційно-виховних кружків" та єдиного „міжкрайового координаційно-керівного центру" українського шкільництва в діяспорі — це пекуча прероґатива задовільного успіху нашого шкільництва поза межами України. Це завдання трудне і складне. Але від його успіху залежатиме не тільки збереження національно-етнічної тотожности нашої молоді, але й саме майбутнє нашої зорганізованої спільноти в розсіянні. Для нас, як поневоленої нації — це конечне завдання.